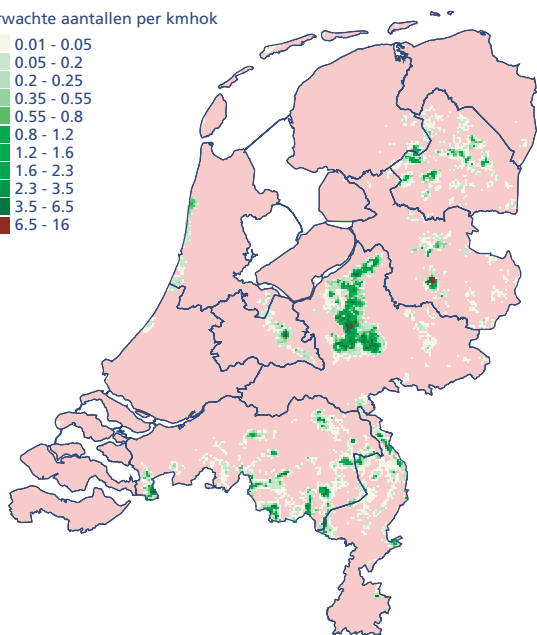
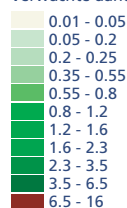

2007 Jaar van de Nachtzwaluw

2007 is door SOVON en Vogelbescherming uitgeroepen tot het Jaar van de Nachtzwaluw. De bedoeling is om in dit jaar belangrijke informatie over deze soort te verzamelen en Nederlanders kennis te laten maken met deze bijzondere nachtvoegel. Net als voorgaande jaren kan iedereen bijdragen door gericht in een gebied te tellen of losse waarnemingen door te geven.

Verwachte aantallen per kmhok

Figuur 1. Verwachte aantal broedparen van de Nachtzwaluw per kilometerhok.

Mee op Nachtzwaluw-excursie?

In het Jaar van de Nachtzwaluw willen we zo veel mogelijk mensen kennis laten maken met deze mysterieuze nachtbraker. Zijn ratel klinkt bijna spookachtig en slechts weinigen krijgen de vogel ooit te zien. Vogelwerkgroepen die van plan zijn om komend zomerhalfjaar een (voor iedereen toegankelijke) Nachtzwaluw-excursie te houden, worden verzocht zich te melden. Geef dan de excursiedatum en de naam van contactpersoon door aan harvey.vandiek@sovon.nl. Wij plaatsen dan op de SOVON-site een aankondiging, zodat meer mensen kunnen genieten van de geheimzinnige ratelaar.

Waar en wanneer Nachtzwaluwen?

De Nachtzwaluw is vooral een bewoner van droge zandgronden en dan speciaal half-open heide en schrale bossen met grote kapvlaktes of brede zandpaden. Hét moment om de vogel vast te stellen is in de schemering op een zwoele zomeravond, wanneer de karakteristieke ratel voortgebracht wordt. In ons land broeden de grootste aantallen op de Veluwe, in Noord-Brabant, Limburg en in Salland. De soort is de laatste jaren toegenomen tot 1200-1400 paren.

Doel

Hoewel sommige gebieden jaar in jaar uit op Nachtzwaluwen worden gecontroleerd, ontbreekt een actueel vlakdekkend overzicht. Daarom zijn we speciaal op zoek naar informatie uit gebieden die de laatste jaren niet meer onderzocht zijn. Hiermee, en door aanvullend professioneel onderzoek, willen we te weten komen waardoor het voorkomen wordt bepaald. Waarom is de Nachtzwaluw in sommige gebieden recent zo toegenomen? Essentiële informatie voor bescherming van de soort.

Gebieden

Om de nachtzwaluwenkaart volledig te kunnen invullen, zullen alle voor de soort geschikte terreinen geïnventariseerd moeten worden. Hiervoor is een kaart van Nederland gemaakt waarop alle potentieel geschikte terreinen zijn aangegeven (zie figuur links). Een deel van deze gebieden wordt al jaarlijks geteld, voor de rest zoeken we tellers die volgens aangegeven richtlijnen willen inventariseren.

Waarnemingen

Aan tellers wordt gevraagd om het uitgekozen gebied tweemaal tussen half mei en eind augustus in de avondschemer te bezoeken. Kies hiervoor een rustige avond uit met niet te lage temperaturen. De zangpiek kan kort of lang duren en wat vroeger of later beginnen, afhankelijk van het weer en de bewolking; in het algemeen is de periode van zons- ondergang tot 1-2 uren erna het meest geschikt. De locatie van waarnemingen cq. territoria dient exact te worden aangegeven op een kaart. Voor internetgebruikers wordt hiervoor een invoersysteem gemaakt op

Nachtzwaluw.
Linksboven bijna vliegvlug jong,
rechtsboven alerte oudervogel.
Foto's: Harvey van Diek

onze website. Daarnaast wordt informatie gevraagd over het biotoop, en zo mogelijk, het terreingebruik.

Naast dit systematische onderdeel is het ook mogelijk om via internet alle losse waarnemingen, binnen of buiten de broedgebieden, door te geven.

Kijk ook op www.sovon.nl voor instructies.

Deelname

Op de website kunnen tellers vanaf maart aangeven in welk(e) kilometerhok(ken) ze willen tellen. Dit kan ook lopen via de districtscoördinatoren, die een belangrijke rol spelen bij de uiteindelijke verdeling van de telgebieden. Voor algemene informatie kunt u contact opnemen met Joost van Bruggen Joost.vanbruggen@sovon.nl, tel 024-6848141.

André van Kleunen & Henk Sierdsema